

บทสรุปผู้บริหารท้องถิ่น
ผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่๓) พ.ศ.๒๕๖๑ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ ได้กำหนดให้มีการดำเนินงานติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินแผนพัฒนามีหน้าที่ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการจะต้องดำเนินการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผล และเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากระบบการติดตามและประเมินผล เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ได้จริงเกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ และทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เพื่อจะได้นำข้อมูลดังกล่าวไป ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
๓. ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๔. ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม
๕. ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
๖. ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต สังคม และการบริหารจัดการ

บทนำ

ปัจจุบันการติดตามและประเมินผลนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการติดตามและประเมินผลเป็นการประเมินผลงานการปฏิบัติงานของปีที่ผ่านมา ว่ามีความสอดคล้องกับแผนงานที่ได้วางเอาไว้หรือไม่ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างแท้จริง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาระหน้าที่ที่จะต้องให้การบริการแก่ประชาชนในชุมชน จึงจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำแผนติดตามและประเมินผล เพื่อวัดถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินการในด้านต่างๆ เพื่อใช้เปรียบเทียบการทำงานของปีที่ผ่านมาอีกด้วย

ทั้งนี้ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนการดำเนินงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการใช้งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความโปร่งใส เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของประชาชน ถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เรียบร้อยสมบูรณ์ แต่หากไม่สามารถบ่งชี้ถึงผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นได้ ก็ไม่สามารถที่จะบ่งบอกความสำเร็จของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องมีเครื่องมือที่สำคัญในการตรวจสอบการดำเนินงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือบรรลุเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร ซึ่ง “ระบบติดตาม” และ “ระบบประเมินผล” จะเป็นเครื่องมือในการนำข้อมูลต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินงาน

เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมีความโปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นของตน จึงกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อันเป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ ดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถตอบสนองต่อการทำงาน เพื่อพัฒนาท้องถิ่นและสามารถบ่งชี้ความสำเร็จของแผนได้ด้วยเหตุผลที่มีการวางแผนมีความสำคัญ ๕ ประการ ประกอบด้วย

- ๑) เป็นการลดความไม่แน่นอนและปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- ๒) ทำให้เกิดการยอมรับแนวความคิดใหม่ๆ เข้ามาในองค์กร
- ๓) ทำให้การดำเนินการขององค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
- ๔) เป็นการลดความสูญเปล่าของหน่วยงานที่ซ้ำซ้อน
- ๕) ทำให้เกิดความแจ่มชัดในการดำเนินงาน

๑. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการที่ดำเนินการอยู่ โดยที่การติดตาม หมายถึง กิจกรรมภายในโครงการซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ ประสิทธิภาพของวิธีการดำเนินงานให้ลุล่วง ค่าใช้จ่ายโครงการ/กิจกรรมสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการ/กิจกรรมไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เกิดปัญหาในการควบคุมคุณภาพของการดำเนินงาน เสียเวลาในการตรวจสอบความขัดแย้งในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ/กิจกรรมการประเมินผล คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในระหว่างที่กำลังดำเนินการหรือภายหลังที่การดำเนินการสำเร็จเสร็จสิ้นไปแล้ว ซึ่งการประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นเช่นเดียวกับการติดตามประเมินผลแผนงานจะเป็นการบ่งชี้ว่าแผนงานที่กำหนดไว้ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร อันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนงานที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นให้ผลเป็นอย่างไร นำไปสู่

ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลถือว่าเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

๒.๑ เพื่อให้การติดตามการประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี

๒.๒ เพื่อให้การติดตามและประเมินผลบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

๒.๓ เพื่อรู้ถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนและแก้ไขได้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น

๒.๔ เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะผู้บริหารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

๓. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙ กำหนดว่า คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

• การดำเนินการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีจำนวน ๑๑ คน ประกอบด้วย

๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๓ คน

๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน

๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน

๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเอง จำนวน ๒ คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน ๒ คน

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการให้การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

๑. ประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยการกำหนดกรอบ แนวทาง วิธีการ และห้วงเวลาให้เหมาะสมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ดำเนินการติดตามและประเมินพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีตามกรอบแนวทาง วิธีการ และห้วงเวลาที่กำหนดโดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลา

๓. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อดำเนินการต่อไป

• การกำหนดแนวทางและวิธีการ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดการแบ่งขั้นตอนเพื่อเป็นการกำหนดแนวทางและวิธีการสำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๒.๑ การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการติดตามและประเมินผล การติดตามยุทธศาสตร์และโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จะเริ่มดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของโครงการที่จะติดตามว่ามีวัตถุประสงค์หลักอะไร มีการกำหนดการติดตามและประเมินผลไว้หรือไม่ (ซึ่งดูได้จากการกำหนดตัวชี้วัด : KPI) ถ้ากำหนดไว้แล้วมีความชัดเจนเพียงใด ใครเป็นผู้รับผิดชอบ ใครเป็นผู้ใช้ผลการติดตาม เป็นต้น จากนั้นศึกษาว่า ผู้ใช้ผลการนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร เมื่อใด ข้อมูลหลักๆ ที่ต้องการคืออะไร ต้องการให้รายงานผลอย่างไร มีข้อเสนอแนะในการติดตามผลอย่างไร ซึ่งการศึกษาดังกล่าวอาจใช้วิธีสัมภาษณ์และ/หรือสังเกตแล้วนำมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตาม

๒.๒ วางแผนติดตามและประเมินผล จะนำวัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตามงาน จากข้อ ๒.๑ มาวิเคราะห์ แล้วเขียนรายละเอียด ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นหลักๆ คือ วัตถุประสงค์การติดตามแหล่งข้อมูล เวลาที่เก็บข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นสร้างเครื่องมือ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแบบสัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม กำหนดการทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ

๒.๓ ดำเนินการหรือปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสิ่งสำคัญที่ต้องการในขั้นนี้ คือ ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ดังนั้น แม้จะวางแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ดีและได้ข้อมูลที่มีคุณภาพเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าในเชิงปริมาณได้น้อยก็ต้องติดตามเพิ่มจนกว่าจะได้ครบขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการติดตามที่กำหนดไว้ แต่ละโครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ โดยอาจใช้วิธีการทางสถิติพื้นฐาน เช่น การแจกแจง ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน เป็นต้น หรืออาจใช้การวิเคราะห์แบบ Matrix การพรรณนาเปรียบเทียบ การเขียน Flow Chart การแสดงแผนภูมิแกนต์ (Gantt Chart) หรืออาจใช้หลายๆ วิธีประกอบกันตามความเหมาะสมของพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

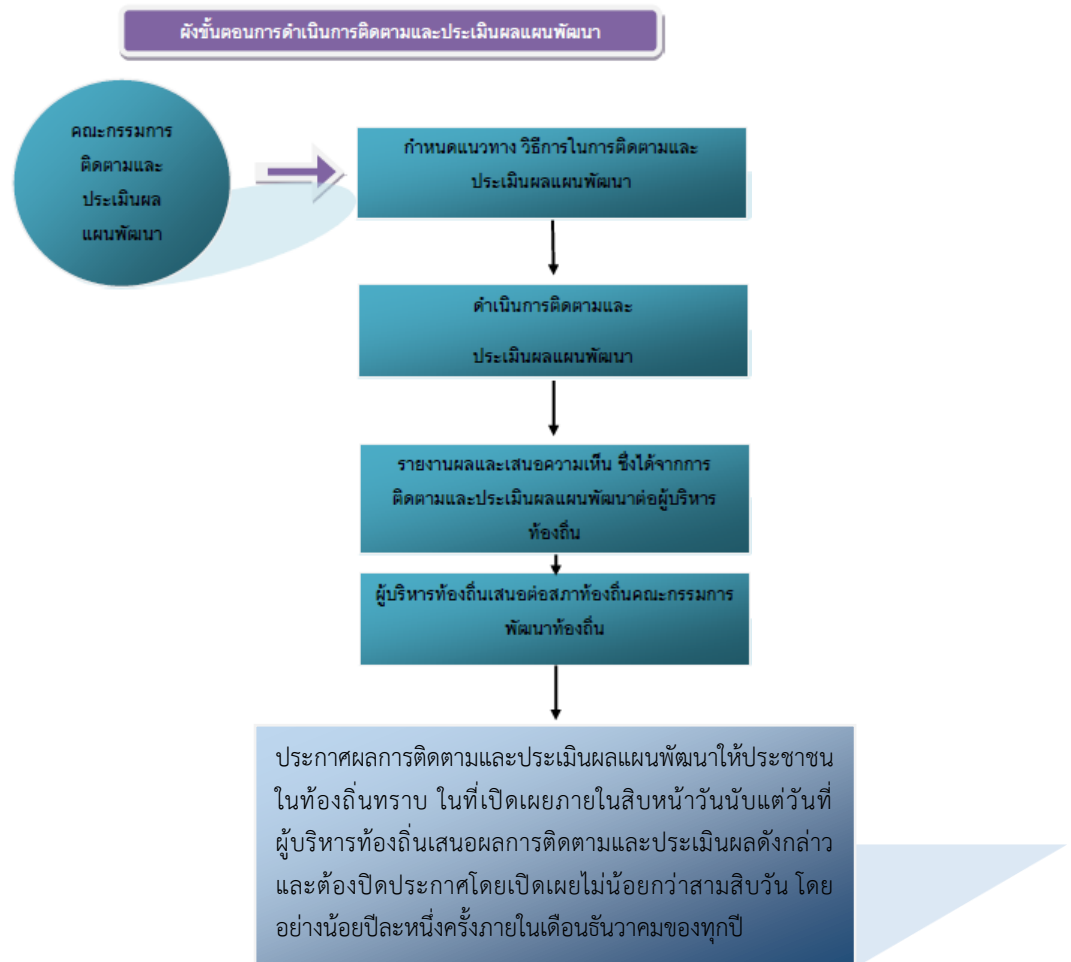
๒.๕ รายงานตามแบบแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยรายงานตามแบบที่กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้ การรายงานผลการติดตามแผนงาน โครงการหนึ่งๆ อาจมีหลายลักษณะก็ได้ตามความเหมาะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการรายงานผลการติดตามโครงการอาจเขียนเป็นรายงานเชิงเทคนิค ซึ่งประกอบด้วยก็ได้ ความเป็นมาของโครงการที่จะติดตามโดยสรุปวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการติดตาม ซึ่งจะปรากฏในส่วนที่ ๒ และส่วนที่ ๓

๒.๖ รายงานผล คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

๒.๗ การวินิจฉัยสั่งการ การนำเสนอเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง แก้ไขที่ดี หลังจากคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจในสำนักกอง ฝ่ายต่าง ๆ ได้รับรายงานสรุปแล้วจะวินิจฉัย/สั่งการ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ได้จากรายงานสรุป ซึ่งอาจกระทำโดยตรงหรือเสนอรายงานตามสายบังคับบัญชาก็ได้ตามความเหมาะสมต่อผู้บริหารท้องถิ่น

• การรายงานผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นและคณะกรรมการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

๔. เครื่องมือการติดตามและประเมินผล

เครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (Monitoring and evaluation tools for local development plans) เป็นสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์หรือเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ในการเก็บข้อมูลการติดตามผลรวมทั้งโดยการพิจารณาเลือกใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีการที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้คิดสร้างไว้เพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผล เช่น แบบสอบถามวัดทัศนคติ มาตราส่วนประมาณค่า และวิธีการ เป็นต้น และหรือโดยการสร้างเครื่องการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบบสัมภาษณ์ (Interview) และแบบสังเกตการณ์ (Observation) เป็นต้น โดยอาศัยสภาพพื้นที่ทั่วไป อำนาจหน้าที่ ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นรวมทั้งเกณฑ์มาตรฐานแบบต่างๆที่กำหนดขึ้นหรือการนำไปทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำ

เครื่องมือการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงหรือภาคสนาม ดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูลที่เป็นจริงต่อไป

• กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดกรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๑.๑ กำหนดกรอบเวลา (Time & Time Frame) โดยกำหนดกรอบระยะเวลา ดังนี้

๑) ประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

๒) สรุปผลการติดตามและประเมินผล และสรุปภาพรวมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอสภาท้องถิ่นภายในระยะเวลาที่กำหนด

๑.๒ ความสอดคล้อง (Relevance) เป็นความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ (หรือผลผลิต) ที่ได้กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องและนำไปกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๓ ความเพียงพอ (Adequacy) กำหนดทรัพยากรสำหรับดำเนินการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วยคน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการปฏิบัติงานตามศักยภาพโดยนำเครื่องมือที่มีอยู่จริงในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาปฏิบัติงาน

๑.๔ ความก้าวหน้า (Progress) กรอบของความก้าวหน้าแผนงาน โครงการต่างๆ จะวัดจากรายการที่เป็นโครงการในที่ดำเนินการในปีงบประมาณนั้นๆ วัดได้จากช่องปีงบประมาณที่อยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑.๕ ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการติดตามและประเมินผลความสัมพันธ์กันระหว่างผลผลิตหรือผลที่ได้รับจริงกับทรัพยากรที่ถูกใช้ไปในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณ ขนาด ความจุ พื้นที่ จำนวน ระยะเวลา เป็นต้น

๑.๖ ประสิทธิภาพ (Effectiveness) เป็นผลที่ได้จากประสิทธิภาพทำให้เกิดผลลัพธ์และผลผลิต (Outcome and Output) ซึ่งสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหรือวัดได้เฉพาะเชิงคุณภาพ ซึ่งวัดเป็นความพึงพอใจหรือสิ่งที่ประชาชนชื่นชอบหรือการมีความสุข เป็นต้น

• ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นของ กำหนดระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๒.๑ ระเบียบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ระเบียบวิธีในการติดตามและประเมินผล มีองค์ประกอบใหญ่ ๆ ที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑) ผู้เข้าร่วมติดตามและประเมินผล

๒) เครื่องมือ

๓) กรรมวิธีหรือวิธีการต่าง ๆ

๒.๒ วิธีในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๑) การออกแบบการติดตามและประเมินผล การออกแบบเพื่อการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา มีเป้าหมายเพื่อมุ่งตอบปัญหาการติดตามและประเมินผลได้อย่างตรงประเด็น อธิบายหรือควบคุมความผันแปรของโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่จะเกิดขึ้นได้

๒) การสำรวจ (survey) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากบันทึกหรือทะเบียนที่ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำไว้แล้ว หรืออาจเป็นข้อมูลที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลต้องจดบันทึก (record) สังเกต (observe) หรือวัด (measurement) โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะดำเนินการในพื้นที่จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นข้อมูลที่มีอยู่ตามธรรมชาติ พฤติกรรม ความต้องการ ซึ่งศึกษาได้โดยวิธีการสังเกตและสามารถวัดได้

• กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๓.๑ การทดสอบและการวัด (Tests & Measurements) วิธีการนี้จะทำการทดสอบและวัดผลเพื่อดูระดับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงแบบทดสอบต่างๆ การประเมินการปฏิบัติงาน และแนวทางการวัด จะใช้เครื่องมือใดในการทดสอบและการวัดนั้นเป็นไปตามความเหมาะสมของโครงการพัฒนาท้องถิ่น เช่น การทดสอบและการวัดโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๒ (จะใช้การทดสอบและการวัดอย่างไร) โครงการปลูกพืชผักสมุนไพรพื้นบ้าน (กินอาหารให้เป็นยา) (จะใช้การทดสอบและการวัดอย่างไร) โครงการฝึกอบรมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อความยั่งยืน (จะใช้การทดสอบและการวัดอย่างไร) เป็นต้น

๓.๒ การสัมภาษณ์ (Interviews) อาจเป็นการสัมภาษณ์เดี่ยว หรือกลุ่มก็ได้ การสัมภาษณ์เป็นการยืนยันว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ได้รับผลกระทบมีความเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบในระดับใด โดยทั่วไปการสัมภาษณ์ถูกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือกึ่งทางการ (formal or semiformal interview) ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure interviews) ดำเนินการสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) ซึ่งคล้าย ๆ กับการพูดสนทนาอย่างไม่มีการจัดเตรียมในขั้นตอน

๓.๓ การสังเกต (Observations) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้การสังเกตเพื่อเฝ้าดูว่ากำลังเกิดอะไรขึ้นกับการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบันทึกการสังเกต แนวทางในการสังเกต และกำหนดการดำเนินการสังเกต

(๑) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) เป็นวิธีการสังเกตที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับประชาชนในหมู่บ้านหรือตัวบุคคล ชุมชน มีกิจกรรมร่วมกัน

(๒) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Nonparticipant observation) หรือการสังเกตโดยตรง (Direct observation) เป็นการสังเกต บันทึกลักษณะทางกายภาพ โครงสร้าง และความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้เสียในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๔ การสำรวจ (surveys) ในที่นี้หมายถึง การสำรวจเพื่อประเมินความคิดเห็น การรับรู้ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความจำเป็น ความต้องการของประชาชนในตำบลหนองบอน คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีการบันทึกการสำรวจ และทิศทางการสำรวจไว้เป็นหลักฐาน

๓.๕ เอกสาร (Documents) การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์และโครงการมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เอกสาร ซึ่งเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหาหรือแนวทางการพัฒนา ตลอดจนเป้าประสงค์ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน ผลผลิตหรือโครงการ วิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลมีประโยชน์ที่สำคัญคือ การนำไปใช้แก้ไขปัญหาดังกล่าว ระหว่างดำเนินโครงการ รองลงมาคือนำไปใช้สำหรับวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต ประโยชน์ต่างๆ แยกเป็นหัวข้อได้ดังนี้

๑. ได้ทราบถึงสถานภาพและสถานการณ์ต่างๆ ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการตามโครงการ ซึ่งจะทำให้วิธีการปฏิบัติดำเนินการไปแนวทางเดียวกัน

๒. ได้ทราบถึงข้อดี ข้อเสีย ข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนปัจจัยที่ทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการตามโครงการพัฒนาท้องถิ่นมีปัญหา ทำให้สามารถแก้ไขได้ทุกจุด ตรงเป้าหมายอย่างทันท่วงที ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๓. ช่วยให้การใช้ทรัพยากรต่างๆ เกิดความประหยัด คุ่มค่าไม่เสียประโยชน์ ประหยัดเวลางบประมาณ และทรัพยากรในการดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่น

๔. สามารถเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับรายละเอียด ความต้องการ สภาพปัญหาต่างๆ ที่นำไปจัดทำเป็นโครงการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำเสนอโครงการในเชิงสถิติหรือข้อมูลที่เป็นจริง ทำให้ได้รับความเชื่อถือและการยอมรับจากประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรต่างๆ

๕. กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำโครงการและรับผิดชอบโครงการ มีความสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ และกระตือรือร้นในการแก้ไข ตลอดจนปรับปรุงรายละเอียดเนื้อหาข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ

๖. การวินิจฉัย สั่งการ ผู้บริหารท้องถิ่น ปลัด/รองปลัด ผู้บริหารระดับสำนัก/กอง/ฝ่ายต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถวินิจฉัย สั่งการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน รัดกุมมีเหตุมีผลในการพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและตามอำนาจหน้าที่ นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดมาตรการต่างๆ สำหรับการปรับปรุงแก้ไขและป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นได้

๗. ทำให้ภารกิจต่างๆ ของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละคน แต่ละสำนัก/กอง/ฝ่ายต่างๆ มีความสอดคล้องกัน ประสานการทำงานให้เป็นองค์กรรวมของหน่วยงาน ทำให้เป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความสำเร็จตามเป้าหมายหลัก มีความสอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๘. สามารถรักษาคุณภาพของงานหรือภารกิจให้เป็นไปและตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการกิจกรรมงานต่างๆ และประชาชนพึงพอใจเมื่อได้รับการบริการประชาชนในเขตตำบลหนองบอน

๙. จัดสรรทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน สามารถพิจารณาจากการติดตามและประเมินผลว่ากิจกรรมใดได้ทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่

๑๐. ติดตามประเมินผลการทำงานของผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงาน การประเมินผลจะแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานของส่วนต่างๆ ว่าเป็นไปตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่ผู้บริหารกำหนดไว้หรือไม่

จากวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน กำหนดว่า “หนองบอนนำอยู่ เพื่อฟูการเกษตร เขตท้องที่ยุทธวมชาติ” ถือเป็นกรกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงนองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองบอนที่ต้องการให้ประชาสังคม หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรการกุศล หน่วยงานธุรกิจ กลุ่มประชาสังคมและผู้มีส่วนได้เสียในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองบอน ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม บริการ อนุมัติ อนุญาตได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง สะดวกและรวดเร็วในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่น

รายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เฉพาะประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน สรุปในภาพรวมของประเด็นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ดังนี้ พบว่า

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวนโครงการที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เฉพาะประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจำนวน ๑๔๐ โครงการ จำนวนเงินงบประมาณ ๑๐๗,๔๓๓,๖๗๓.๔๖ บาท

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ เฉพาะประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจำนวน ๕ โครงการ จำนวนเงินงบประมาณ ๑๔๐,๐๐๐.๐๐ บาท

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เฉพาะประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจำนวน ๕๗ โครงการ จำนวนเงินงบประมาณ ๕,๑๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม เฉพาะประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจำนวน ๔ โครงการ จำนวนเงินงบประมาณ ๙๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เฉพาะประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจำนวน ๓ โครงการ จำนวนเงินงบประมาณ ๒,๐๔๙,๐๐๐.๐๐ บาท

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต สังคม และการบริหารจัดการ เฉพาะประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจำนวน ๖๔ โครงการ จำนวนเงินงบประมาณ ๑๙,๑๙๗,๖๐๐.๐๐ บาท

ผลการประเมินผลภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ซึ่งเกิดจากการติดตามและประเมินแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เฉพาะประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ครั้งนี้ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความถูกต้องตามหลักการเชิงพื้นที่ บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนและเป็นไปตามหลักวิชาการในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน จะได้นำไปดำเนินการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น และได้รับความพึงพอใจของประชาชนให้มากที่สุดต่อไป

(ลงชื่อ)

(นางสาวชัญเรื้อน ชาญชัย)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๘